

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 9C/64/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8814208348
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2016:8814208348.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudkyňou JUDr. Silviou Šviderskou v právnej veci navrhovateľa: Q. V. V., L..V., M. XX, XXX XX M., E.: XX XXX XXX, kontaktná adresa: Q. V. V., L..V., X.. W. Q., M. XX, Q.. J.. M. XX, XXX XX M., proti odporcom: 1. F. X., S.. XX.XX.XXXX, J. X. XXX, XXX XX N., 2. H. D., S.. XX.XX.XXXX, Z. XXX, XXX XX Z., pozbavený spôsobilosti na právne úkony, zastúpený opatrovníčkou: F. D., S.. XX.XX.XXXX, Z. XXX, o zaplatenie 3.806,31 eur prísl., t a k t o

rozhodol:

Odporcovia v 1. a 2. rade sú p o v i n n í zaplatiť navrhovateľovi sumu 3.351,42 eur s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 3.351,42 eur od 01. 09. 2014 do zaplatenia, trovy konania vo výške 173,28 eur, a to všetko formou pravidelných mesačných splátok vo výške 100 eur, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku až do zaplatenia, vždy k 25. dňu v mesiaci na účet navrhovateľa IBAN: V., BIC - kód banky: Q. s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky, má za následok zročnosť celého plnenia, pričom plnením jedného z odporcov zaniká v rozsahu plnenia povinnosť ostatných odporcov.

V prevyšujúcej časti návrh z a m i e t a .

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal odporcov zaplatiť sumu 3.806,31 eur s príslušenstvom. Svoj návrh odôvodnil tým, že na základe zmluvy o stavebnom sporení č. 2815882701 bola s odporcami I., II. uzatvorená Zmluva o mimoriadnom medziúvere č. 2815882402 a stavebnom úvere č. 2815882701 zo dňa 04.08.2008, v súlade s ktorou poskytol navrhovateľ odporcom I. mimoriadny medziúver vo výške 5.145,06 eur. Odporca I. sa zaviazal do pridelenia cieľovej sumy splácať úroky mimoriadneho medziúveru 6,99 % p.a. mesačnými splátkami vo výške 30,00 eur a do nasporenia 35 % cieľovej sumy vkladať na účet stavebného sporenia pravidelné mesačné vklady vo výške 10,30 eur. Po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení a zúčtovaní účtu medziúveru s účtom stavebného sporenia splácať stavebný úver vrátane úrokov 4,7 % p.a. mesačnými splátkami vo výške 36,78 eur. Odporca II. prevzal ručením na seba povinnosť uspokojiť pohľadávku, ak ju neuspokojí odporca I. Odporca I. porušil zmluvne dohodnuté podmienky a stavebný úver prestal riadne a včas splácať. Listom zo dňa 20.06.2013 navrhovateľ odstúpil od úverovej zmluvy a vyzval odporcu, aby v 7-dňovej lehote vrátil zostatok úveru. o odstúpení od zmluvy bol upovedomený aj odporca II. Dlhá suma ku dňu odstúpenia od zmluvy predstavovala sumu 4.417,85 eur pozostáva z istiny 3.822,84 eur, z nezaplatených poplatkov ku dňu odstúpenia od zmluvy v celkovej výške 595,01 eur. Podľa úverovej zmluvy a všeobecných podmienok pre zmluvy o stavebnom sporení, účinnosťou odstúpenia sa rozumie deň, kedy bolo odstúpenie od zmluvy doručené všetkým odporcom. Účinnosť odstúpenia nastala dňa 25.06.2013. Dlhá suma ku dňu účinnosti odstúpenia od zmluvy predstavuje sumu 4.421,56 eur, pričom pozostáva z istiny 3.822,84 eur, z nezaplatených úrokov za úver a z nezaplatených poplatkov vo výške 598,72 eur. Ku dňu 31.08.2014 je výške navrhovateľovej pohľadávky 3.806,31 eur, pričom pozostáva z istiny 3.730,15 eur a vyčísleného úroku za úver od 26.06.2013 do

31.08.2014 vo výške 44,40 eur a vyčísleného úroku z omeškania od 26.06.2013 do 31.08.2014 vo výške 31,76 eur..

Odporkyňa I potvrdila existenciu peňažného záväzku. Vzhľadom na nepriaznivú finančnú situáciu požiadala o možnosť zaplatiť žalovanú sumu v splátkach maximálne po 100,- eur.

Odporca v II. rade bol rozsudkom Okresného súdu Humenné č.k. 10Ps/29/2014-32 zo dňa 03.10.2014 pozbavený spôsobilosti na právne úkony. Za jeho opatrovníčku bola ustanovená F. D., S.. XX.XX.XXXX. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 01.11.2014.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi a to návrhom na začatie konania, Zmluvou o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere, Všeobecnými podmienkami navrhovateľa pre stavebné sporenie pre fyzické osoby, odstúpením od zmluvy zo dňa 20.06.2013, písomným vyjadrením navrhovateľa zo dňa 02.11.2015, výpisom z účtu odstúpeného stavebného úveru, sadzobníkom poplatkov pre fyzické osoby platným od 01.01.2008, vylúčením odporkyne I a zistil tento skutkový stav veci:

Medzi navrhovateľom ako veriteľom, odporcom 1 ako dlžníkom a odporcom 2 ako ručiteľom, došlo dňa 04.08.2008 k uzatvoreniu Zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere (ďalej len „Zmluva“), na základe ktorej sa navrhovateľ zaviazal poskytnúť mimoriadny medziúver pod č. 2815882402 vo výške 155.000 Sk, ktorý sa po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení, na základe ktorej bol medziúver poskytnutý a súčasne pri dodržaní všetkých zmluvných podmienok zmenil na stavebný úver pod č. 2815882701 vo výške cca 100.750 Sk. Presná výška stavebného úveru sa mala rovnať rozdielu cieľovej sumy a nasporenej sumy pri pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení (Článok I., bod 1. zmluvy). Zmluva bola podpísaná všetkými účastníkmi zmluvného vzťahu.

V zmysle Článku II. zmluvy - Doba splatnosti, úročenie, vyplatenie a splácanie mimoriadneho medziúveru a stavebného úveru, dlžník sa zaväzuje splatiť poskytnutý mimoriadny medziúver vrátane úroku. Výška úrokovej sadzby mimoriadneho medziúveru je 6,99% p. a. ku dňu uzatvorenia tejto zmluvy. V zmysle bodu 1. tohto článku, do nasporenia 35 % cieľovej sumy sa dlžník zaväzuje vkladať na účet zmluvy o stavebnom sporení pravidelné mesačné vklady minimálne vo výške 310,-Sk. Podľa bodu 2. tohto článku do pridelenia cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení sa dlžník zaväzuje splácať úroky z mimoriadneho medziúveru pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 903 Sk. Čo sa týka stavebného úveru, dlžník sa zaväzuje uhradiť plnú výšku úveru vrátane úrokov vo výške 4,70% p. a. pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 1.108 Sk.

Z Článku V. zmluvy - Práva a povinnosti zmluvných strán, zmluvné strany sa zaväzujú plniť všetky záväzky vyplývajúce z tejto zmluvy a zo Všeobecných podmienok a dlžník najmä všetky splátky mimoriadneho medziúveru, resp. stavebného úveru uhradiť včas a riadne.

V zmysle Článku VI. body 2. a 3. zmluvy - Omeškanie splácania, ak je dlžník v omeškaní so splátkou, má veriteľ právo účtovať si 3% p.a. pri stavebnom úvere a 5% p.a. úrok pri mimoriadnom medziúvere z omeškania nad dohodnutú úrokovú sadzbu zo zmeškaných splátok. V prípade omeškania dlžníka s viac ako dvoma splátkami alebo jednou splátkou po dobu dlhšiu ako 3 mesiace je veriteľ oprávnený požadovať zaplatenie celého zostatku dlhu pred dohodnutou dobou splatnosti.

Podľa Článku VII. bod 1. zmluvy - Odstúpenie od zmluvy, veriteľ má právo od zmluvy odstúpiť a požadovať okamžité splatenie mimoriadneho medziúveru a stavebného úveru vrátane príslušenstva, ak nastane niektorá zo skutočností uvedených v čl. XIX. Všeobecných podmienok.

Podľa bodu 2. písm. i) Článku VII. zmluvy, veriteľ má právo od zmluvy odstúpiť a požadovať okamžité splatenie mimoriadneho medziúveru a stavebného úveru aj v prípade ak dlžník nesplnil alebo porušil povinnosti vymedzené touto zmluvou alebo zabezpečovacími zmluvami.

V zmysle bodu 4 písm. a) Článku VII. zmluvy, pre mimoriadny úver platí navyše, že veriteľ môže od zmluvy o mimoriadnom úvere a stavebnom úvere odstúpiť a požadovať bezodkladné vrátenie mimoriadneho medziúveru a stavebného úveru v prípadoch uvedených v bode XIX. Všeobecných

podmienok, ako aj v prípade, že dlžník je v omeškaní s dvomi pravidelnými mesačnými vkladmi na zmluvu o stavebnom sporení po dobu dlhšiu ako dva mesiace.

Podľa bodu 5. Článku VII. zmluvy, odstúpením od zmluvy nezaniká záväzok dlžníka, prípadne ručiteľa splatiť pohľadávku veriteľa vrátane jej príslušenstva.

V zmysle bodu 8.Článku VII. zmluvy, po odstúpení od zmluvy má veriteľ právo účtovať si pri stavebnom úvere 3% p.a. úrok z omeškania a pri medziúvere 5% p. a. úrok z omeškania nad dohodnutú úrokovú sadzbu z celého zostatku dlhu.

V zmysle Všeobecných podmienok pre stavebné sporenie Článok XIX. bod 2. písm. a), d) a i) - Porušenie zmluvných povinností a okamžitá splatnosť, V. V. môže od úverovej zmluvy odstúpiť a požadovať okamžité splatenie stavebného úveru v prípadoch ak je stavebný sporiteľ v omeškaní s viac než dvoma splátkami alebo jednou splátkou dlhšie ako 3 mesiace v zmysle § 506 Obchodného zákonníka, ak stavebný sporiteľ, spoludlžník alebo ručiteľ prestane splácať stavebný úver a ak stavebný sporiteľ nespĺňa dohodnuté všeobecné podmienky alebo nedodrží dohodnuté záväzky zmluvy o úvere.

Písomným odstúpením od zmluvy zo dňa 20.06.2013 navrhovateľ oznámil, že napriek upozorneniam, odporca riadne a včas neuhradil splátky a zostáva v omeškaní na účte stavebného sporenia s viac ako dvoma vkladmi po dobu dlhšiu ako dva mesiace a na účte mimoriadneho medziúveru s viac ako dvoma splátkami, čo veriteľ považoval za podstatné porušenie zmluvných podmienok a odstúpil od Zmluvy o mimoriadnom medziúvere č. 2815882402 a stavebnom úvere č. 2815882701 zo dňa 04.08.2008. Zároveň požiadal o okamžité splatenie poskytnutých úverových prostriedkov v lehote 7 dní od doručenia listu. Dlžná suma ku dňu 20.06.2013 bola vo výške 4.417,85 eur. Navrhovateľ zároveň odporcu upozornil, že ak dlh v stanovenej lehote neuhradí, pristúpi k vymáhaniu pohľadávky v zmysle platnej právnej úpravy.

Rovnaké odstúpenie od zmluvy tak ako to je uvedené vyššie bolo doručené odporcovi v 2. rade.

Z výpisu z účtu odstúpeného stavebného úveru č. 2815882402 vyplýva, že dlžná suma z odstúpenej zmluvy ku dňu 20.06.2013 činila sumu 4.417,85 eur.

Odporkyňa I vo svojej výpovedi uviedla, že zmluvu s navrhovateľom uzatvorila. Finančné prostriedky čerpala pre svojho brata, ktorý aj úver splácal. Keď sa im znížili sociálne dávky už nebolo v ich možnostiach pravidelne mesačne uhrádzať navrhovateľovi potrebnú splátku. Odporkyňa žije v spoločnej domácnosti s priateľom, ktorý je bez práce a bez príjmu. Spoločne zabezpečujú výchovu a výživu dvojročného dieťaťa. Je na materskej dovolenke a jej príjem pozostáva z rodičovského príspevku a prídavku na dieťa. Poberá tiež opatrovací príspevok na mamu vo výške 210 eur. Okrem bežných výdavkov na zabezpečenie stravy, ošatenia, hygienických potrieb platí aj mesačný poplatok za internet vo výške 10 eur. Ostatné výdavky uhrádzajú jej rodičia. Vzhľadom na nepriaznivú finančnú situáciu požiadala o možnosť zaplatiť peňažný záväzok v splátkach.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Z ustanovení § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, vyplýva, že dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z..

Podľa § 10c uvedeného nariadenia ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

V zmysle § 3 nariadenia v znení účinnom do 31.1.2013 výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že navrhovateľ a odporcovia v 1. a 2. rade uzatvorili zmluvu o úvere. Navrhovateľ na základe zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere poskytol dňa 04.08.2008 finančné prostriedky vo výške 5.145,06 eur. Odporca 1 ako dlžník sa zaviazal do pridelenia cieľovej sumy splácať úroky mimoriadneho medziúveru 6,99 % ročne pravidelnými mesačnými splátkami po 30,00 eur a do nasporenia 35 % cieľovej sumy vkladať na účet stavebného sporenia pravidelné mesačné vklady vo výške 10,30 eur. Po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavenom sporení sa odporca I. zaviazal splácať stavebný úver vrátane úrokov vo výške 4,70 % ročne pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 36,78 eur. Odporca v 2. rade prevzal ručením na seba povinnosť uspokojiť pohľadávku, ak ju neuspokojí odporca v 1. rade. Nakoľko si dlžník neplnil riadne a včas platobné povinnosti v zmysle zmluvy o úvere navrhovateľ listom zo dňa 20.06.2013 od zmluvy odstúpil a vyzval odporcov na zaplatenie dlžnej sumy. Od účinnosti odstúpenia navrhovateľ úročil celú splatnú istinu úrokom z omeškania vo výške 5,00 % p.a. v zmysle čl. VII. bod 8 úverovej zmluvy. Po odstúpení od zmluvy si navrhovateľ neuplatnil žiadne poplatky ani zmluvné pokuty. Žalovaná suma pozostávala z istiny 3.730,15 eur, 6,99 ročného úroku za úver od 26.06.2013 do 31.08.2014 vo výške 44,40 eur a 5 % úroku z omeškania od 26.06.2013 do 31.08.2014 vo výške 31,76 eur.

Predmetný právny vzťah súd posudzoval ako spotrebiteľskú zmluvu v zmysle ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, nakoľko ide o zmluvu, ktorú uzatváral navrhovateľ ako dodávateľ a odporcovia ako spotrebiteľia, pričom obsah zmluvy so všeobecnými podmienkami bol daný navrhovateľom bez možnosti odporcov privodiť akúkoľvek zmenu.

Aj napriek tomu, že ide o úverovú zmluvu, ktorá sa riadi režimom Obchodného zákonníka, v danom prípade sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral navrhovateľ ako dodávateľ a odporcovia ako spotrebiteľia, pričom obsah zmluvy bol daný navrhovateľom bez možnosti odporcov privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, úprava ktorých je v Občianskom zákonníku pre spotrebiteľa výhodnejšia.

Keďže nastali podmienky predpokladané v zmluve tým, že dlžník podstatne porušil zmluvu, navrhovateľ listom zo dňa 20.06.2013 od zmluvy odstúpil a zároveň žiadal o okamžité vrátenie celého zostatku úveru. Účinnosť odstúpenia od zmluvy nastala dňa 25.06.2013.

Podľa Občianskeho zákonníka v prípade odstúpenia od zmluvy sa zmluva zrušuje s účinkami od začiatku (ex tunc, § 48 ods. 2) a tým zanikajú práva a povinnosti zo zmluvy. Momentom odstúpenia od zmluvy vznikajú práva a povinnosti z porušenia práva (bezdôvodné obohatenie, náhrada škody). Účastníci zrušenej zmluvy si majú navzájom vrátiť už vykonané plnenia (§ 457 OZ).

Ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy, ktoré na rozdiel od ustanovení Občianskeho zákonníka zaväzujú spotrebiteľa nad rámec povinnosti vzniknutých podľa Občianskeho zákonníka, evidentne zhoršujú jeho postavenie. Akékoľvek rozšírenie záväzkov spotrebiteľa vrátane platenia úrokov napriek ich zrušeniu popri vzájomnej reštitučnej povinnosti po zániku zmluvy s účinkami ex tunc postavenie spotrebiteľa zhoršuje. Dôsledky odstúpenia od zmluvy podľa zmlúv dohodnutých medzi účastníkmi konania sú nevýhodnejšie ako dôsledky odstúpenia podľa úpravy v Občianskom zákonníku.

Predmetná vec sa týka aj práva európskej únie (smernica Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách; ďalej „smernica“). Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ je pomerne náročné na dodávateľov a významne chráni spotrebiteľov. Je však potrebné uviesť, že ak sa neberie do úvahy výber sumy úveru a podpis, tak spotrebiteľ takmer žiadnym spôsobom neparticipuje na koncipovaní zmluvy. Preto sa dá plne pochopiť pomerne silná ochrana spotrebiteľov, ktorú slovenský zákonodarca zakotvil v ustanovení § 54 Občianskeho zákonníka.

Dualistický systém záväzkového práva na Slovensku je určitá anomália medzi právnymi poriadkami (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a pod). Aplikačná prax síce ukazuje, že aj takýto stav môže dlhodobo fungovať (od 1.1.1992), avšak niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na vadnosť právneho úkonu vrátane odstúpenia v spotrebiteľsko-právnej, a teda typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia. (porov. tiež Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5MCdo 20/09).

Nebol dôvod považovať obchodnoprávnu úpravu za výhodnejšiu ani z pohľadu možnosti splácania úveru pri zachovaní zmluvy, keďže úprava zmluvnej klauzuly o odstúpení predpokladala zároveň zosplatenie úveru.

Na predmetnú spotrebiteľskú vec v časti o vadnosti právneho úkonu (odstúpenie od zmluvy) dopadá teda právna úprava občianskeho práva. V danej súvislosti súd poukazuje aj na názor vyslovený v rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 19.11.2013 sp.zn. 6Co/2/2013, prípadne na ďalšie rozhodnutia, v ktorých bola použitá na účely posúdenia dôsledkov odstúpenia od zmluvy v úverovom právnom vzťahu právna úprava obsiahnutá v Občianskom zákonníku napr. sp. zn. 6Co 81/2012, 6Co 113/2010, 6Co 218/2012, 6Co 224/2012. Ústavný súd takýto postup neoznačil za ústavne nekonformný (napr. vec I. ÚS 402/2013), pričom išlo o zásadnú právnu otázku s dopadom na výsledok súdneho sporu (dualistická právna úprava odstúpenia a premlčania).

Dodávateľ, ktorý naformuloval štandardnú typovú zmluvu, dobrovoľne sa rozhodol využiť ustanovenie zmluvy o odstúpení, aj keď existujú iné inštitúty súkromného práva, ktoré zmluvu komplexne nerušia s účinkami od momentu jej uzavretia (napr. výpoveď, strata výhody splátok).

Ustanovenie zmluvných podmienok, podľa ktorého má spotrebiteľ plniť zmluvné povinnosti aj napriek odstúpeniu od zmluvy je upravené pre odporcov nevýhodnejšie oproti úprave v § 48 v spojení s § 54 ods. 1, 5 a § 457 Občianskeho zákonníka.

Súd nijako nepopiera úver ako absolútny obchod a ani dôvodnosť aplikácie Obchodného zákonníka. Prednosť však majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 až § 54 OZ. O tom, že ide o spotrebiteľskú zmluvu, neboli žiadne pochybnosti a v konečnom dôsledku tomu zodpovedá aj definícia spotrebiteľskej zmluvy, za ktorú sa považuje každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ak ju uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom (predtým porov. § 23a zákona č. 634/1992 Z.z., ktorý za spotrebiteľskú zmluvu označil explicitne aj zmluvu podľa Obchodného zákonníka).

Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ preto treba vykladať tak, že v prípade dualistickej právnej úpravy inštitútov súkromného práva sa na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije obchodné právo (Obchodný zákonník), ak aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky by sa postavenie spotrebiteľa oproti občianskoprávnej úprave zhoršilo. Ustanovenie § 54 ods. 1 je dôsledkom transpozície čl. 8 smernice. Smernica síce neharmonizuje dualistické právne úpravy inštitútov súkromného práva, no na druhej strane nebráni ani regulácii, akú predstavuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ a ktoré bráni akémukoľvek

zhoršeniu postavenia spotrebiteľa oproti tomuto zákonu (rozumej Občianskemu zákonníku, § 54 ods. 1 OZ).

Ako vyplýva zo znenia zmluvnej podmienky o odstúpení, táto zmluvná podmienka nie je vyvážená a naopak spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Navyiac je nejasná a nezrozumiteľná v kontexte s ostatnými zmluvnými podmienkami a objektívne zhoršuje postavenie odporcov- spotrebiteľov. Slovom zákona (§ 54 ods. 1 OZ) ide o „odchýlenie sa v neprospech spotrebiteľa“, ktoré jednostranne zvýhodňuje iba veriteľa, zachováva všetky jeho práva. Veriteľ pritom nielenže zmluvu vytvoril, ale aj právny úkon odstúpenia naplnil, aj keď mal na výber iné inštitúty súkromného práva.

Dohoda o odstúpení zaväzuje odporcov platiť úroky aj za obdobie, ktoré má ešte len nastať v budúcnosti. Teda odstúpením od zmluvy má veriteľ zachované všetky svoje práva, kým spotrebiteľ žiadne.

Spotrebiteľovi v dôsledku odstúpenia zanikajú všetky práva a vzniká len povinnosť jednorazového plnenia vrátane úrokov a poplatkov, ktoré celé príslušenstvo si veriteľ zúčtuje netransparentným spôsobom do jednej istiny a ďalej úročí navýšenou sadzbou. Poplatky si navrhovateľ započítal z plnení už na začiatku právneho vzťahu. Formulárové znenie zachovania úrokov a dokonca ich navýšovanie po odstúpení od zmluvy odporuje aj kogentnému ustanoveniu § 517 ods. 2 OZ v spojení s nariadením vlády č. 87/1995 Z.z., ktoré predpokladá presnú výšku úrokov z omeškania.

Odstúpenie od úverovej zmluvy má účinky ex tunc, teda spätne ku dňu uzavretia zmluvy, úverová zmluva by sa tak od začiatku zrušila, pričom v súlade s ust. § 457 Občianskeho zákonníka ak by bola zmluva zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Dôsledkom plnenia zo zrušenej zmluvy je tak povinnosť účastníkov zmluvy navzájom si vrátiť všetko, čo plnením z takejto zmluvy nadobudli (teda vzájomná reštitučná povinnosť zmluvných strán), ako výslovne stanovuje § 457 OZ, ktorý je špeciálnou úpravou bezdôvodného obohatenia vo vzťahu k zrušenej alebo neplatnej zmluve.

Navrhovateľovi by teda aj v tomto prípade vznikol nárok iba na vydanie bezdôvodného obohatenia z predmetného záväzkového vzťahu s odporcami.

Navrhovateľ uviedol, že po účinnosti odstúpenia od zmluvy výška dlžnej istiny činila sumu 3.730,15 eur. Keďže navrhovateľovi vznikol v tomto prípade iba nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, súd na základe vyššie citovaných zákonných ustanovení a uvedených skutočností rozhodol tak, že odporcov zaviazal na zaplatenie sumy 3.351,42 eur. Od celkovej istiny 3.730,15 eur súd odpočítal poplatky účtované navrhovateľom spolu vo výške 410,34 eur (poplatky za upomienky, predžalobné upomienky, poplatky za vedenie účtu, poplatky za prijatie do poistenia, za individuálne riešenie omeškania splátok) a pripočítal vyčíslený úrok z omeškania za obdobie od 26.06.2013 do 31.08.2014 v sume 31,76 eur. Súd zamietol návrh v časti poplatkov a požadovaných úrokov za úver požadovaných po účinnosti odstúpenia od zmluvy, t.j. od 26.06.2013 do zaplatenia.

Nesplnením peňažného záväzku riadne a včas sa odporcovia dostali do omeškania, preto navrhovateľovi vznikol nárok na úrok z omeškania. Súd v tejto časti návrhu navrhovateľa vyhovel a odporcov zaviazal na zaplatenie 5 % ročného úroku z omeškania zo sumy 3.351,42 eur od 01.09.2014 do zaplatenia.

Súd navrhovateľovi nepriznal účtované poplatky vo výške 410,34 eur, ktoré tvorili podľa výpisu z účtu odstúpeného medziúveru poplatky za upomienky, predžalobné upomienky, poplatky za vedenie účtu, poplatky za prijatie do poistenia, za individuálne riešenie omeškania splátok. Súd túto sumu nepriznal nakoľko navrhovateľ v tomto smere neunesol dôkazné bremeno. Nepreukázal súdu zaslanie nejakých upomienok a to podľa č. si túto sumu účtoval, nepreukázal, že by mu za zaslanie tejto upomienky vznikli nejaké reálne náklady v tejto výške, alebo žeby za úhradu takéhoto poplatku bola odporcom ako spotrebiteľom zo strany navrhovateľa poskytnutá nejaká služba, protihodnota.

S prihliadnutím na osobné, rodinné a majetkové pomery odporcov, súd v zmysle § 160 ods. 1 O.s.p. povolil zaplatenie peňažnej sumy v mesačných splátkach po 100,- eur, za podmienok uvedených vo výroku rozsudku.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, v zmysle ktorého ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Podľa § 137 O.s.p., trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Podľa § 151 ods. 1,2 O.s.p., o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia. Ak účastník v lehote podľa odseku 1 trovy nevyčísli, súd mu prizná náhradu trov konania vyplývajúcich zo spisu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia s výnimkou trov právneho zastúpenia; ak takému účastníkovi okrem trov právneho zastúpenia iné trovy zo spisu nevyplývajú, súd mu náhradu trov konania neprizná a v takom prípade súd nie je viazaný rozhodnutím o prisúdení náhrady trov konania tomuto účastníkovi v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

V danej právnej veci súd návrhu navrhovateľa vyhovel v časti zaplatenia sumy 3.351,42 eur s príslušenstvom a v prevyšujúcej časti návrh zamietol. Po prepočte úspechu a neúspechu toho ktorého účastníka možno konštatovať, že navrhovateľ mal vo veci úspech vo výške 88 % a úspech odporcov tak činil 12%. Po odpočítaní úspechu odporcov od úspechu navrhovateľa vznikol navrhovateľovi nárok na náhradu trov konania vo výške 76 % z celkových trov (88% - 12% = 76 %). Trovy konania navrhovateľa pozostávajú zo zaplateného súdneho poplatku za podaný návrh vo výške 228 eur. Súd priznal navrhovateľovi náhradu trov konania vo výške 173,28 eur (76% zo sumy 228,- eur)

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd do Prešova.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1 OSP,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 a OSP),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.